



Novoteks

G L A S I L O D E L A V S K E G A S V E T A

LETO VII * 1966 * ŠT. 3, 4

NOVOTEKS

glasilo delavskega sveta

Tekstilne tovarne

NOVOTEKS

Novo mesto

1966

Letnik VII.

Št. 3. in 4. (65, 66)

januar, februar

Izdaja:

delavski svet

Ureja:

uredniški odbor

Odgovorni urednik:

Samo Medic

Naslov uredništva:

Novoteks, Novo mesto

Foersterjeva 10

telefon 21-030

Zunanja oprema:

Bojan Brovet

Tisk naslovne strani

in vezava

Valvasorjeva tiskarna

in knjigoveznica

Krško

Naklada:

1000 izvodov

VSEBINA:

- Iz zasedanj organov upravljanja
- Kako smo gospodarili v letu 1965
- Letošnja proslava ob 8. marcú
- Pravilnik o skladu za rekreacijo
- Priprave za upor
- Bolezenski izostanki v mesecu januarju 1966
- Nesreče pri delu in na poti na delo v mesecu januarju 1966

IZ ZASEDANJ ORGANOV UPRAVLJANJA

Na 15. seji je upravni odbor razpravljajal o investicijah in stanovanjski izgradnji in kolekciji za sezono jesen - zima ter poslušal poročilo komisije za razpis delovnega mesta direktorja.

V okviru investicijske izgradnje podjetja, ki jo izvajamo že več let, bo v letošnjem letu potrebno nadaljevati z začetimi deli, ki so bila lani zaradi omejene investicijske izgradnje prekinjena. V prvi vrsti bo treba dokončati laboratorij in prizidek ob šedovi hali, kamor se bosta preselila tehnični in prodajni sektor. Tu bo tudi sejna soba. Zaradi povečanja proizvodnje moramo imeti na zalogi več surovin. Sedanji skladiščni prostori so veliko premajhni, zato je nujno potrebno, da se skladišče čimprej poveča. Zaradi razširitve poslovnih prostorov vratarnica ni na pravem mestu in bo treba zgraditi novo. Urediti pa bo tudi treba prostor za menzo, kjer so pred leti odlagali leš. Ta prostor bi se preuredil v otroško igrišče in v rekreacijske namene. Prav tako je treba urediti dvorišče in okolico proizvodnih stavb. Na parkirnem prostoru in ob dovozni cesti v tovarno bodo v najkrajšem času postavili živosrebrne svetilke. V letošnjem letu bodo predvidoma tudi asfaltirali vsaj del dvorišča v tovarni. Poleg teh del pa bo treba v predilnici I in v tkalnici obnoviti streho.

O investicijskem programu za leto 1966 je razpravljajal tudi delavski svet podjetja ter se z njim strinjal. Investicijsko-vzdrževalni sektor bo pripravil vso potrebno dokumentacijo ter jo nato predložil delavskemu svetu v ponovno razpravo in odločanje.

Priprave za gradnjo stanovanjskega naselja v Bučni vasi gredo h kraju. V letošnjem letu se bo v tem naselju zgradilo 15 individualnih oziroma vrstnih hiš. Predračun za eno hišo znaša okrog 9 milijonov starih dinarjev. Podjetje bo interesentom preko Dolenjske banke in hranilnice nudilo posojilo v višini 5,400.000 S din pod pogojem, da posojiljemalec ob podpisu pogodbe vplača za gradnjo 600.000 ter 150.000 S din za zemljišče. Graditelji bi posojilo odplačali v mesečnih obrokih v 20 letih, po 2 % obrestni meri. Podjetje bo financiralo tudi izgradnjo komunalnih naprav, akr pa bi po končani izgradnji naselja graditelji odplačali pod ostalimi pogoji kot posojilo za gradnjo hiš. Skupno bo v tem naselju zgrajenih 49 stanovanjskih hiš.

O gradnji stanovanjskega naselja sta ponovno razpravljala upravni odbor na 17. seji ter delavski svet na 13. zasedanju.

Posojilo za gradnjo bo dobilo letos 8 interesentov, ki zasedajo družinska stanovanja podjetja ter 7 interesentov, ki nimajo stanovanj. Na ta način se bo sprostilo 8 družinskih stanovanj, ki jih bodo dobili najpotreb-

nejši delavci.

Ker pa se je javilo več interesentov, kot se bo v letošnjem letu gradilo stanovanjskih hiš, je delavski svet na predlog upravnega odbora sprejel sklep, da dobijo posojilo tisti interesenti, ki že stanujejo v stanovanjih podjetja in ki bodo nudili najbolj ugodne pogoje pri najetju posojila. Interesente za gradnjo, ki nimajo stanovanj ali pa stanujejo v drugih stanovanjih, pa se bo določilo na podlagi meril, ki jih določa pravilnik o dodeljevanju in odpovedi stanovanj.

Posojilojemalec mora biti kreditno sposoben, to se pravi, da mora imeti najmanj 84.000 S din mesečnih dohodkov. Pri ugotavljanju kreditne sposobnosti se upošteva tudi zakonski tovariš, ki je zaposlen v našem podjetju. S posojilom, ki ga da podjetje, se bo zgradila stavba do III. gradbene faze ter dokončala kuhinja, ena soba ter sanitarije. Nadaljnja gradnja pa je stvar vsakega posameznika. Z vračanjem posojila se bo pričelo 1.1.1966. Do takrat pa morajo graditelji urediti fasado stavbe ter okolico po skupnem načrtu.

Na zadnjem zasedanju je delavski svet razpravljal tudi o posojilih za adaptacije in dograditev individualnih stanovanjskih hiš ter o prodaji svojih stanovanjskih hiš in posameznih stanovanj. Sklenil je, da se poviša vsota posameznega posojila za adaptacijo oziroma dograditev na največ 500.000 S din. Posojilo se daje za dobo 6 let po 2 % obrestni meri.

Glede prodaje hiš in stanovanj podjetja pa je delavski svet sklenil, da se prodajo na javni licitaciji montažne hiše v Žabji vasi in Metliki, vrstne hiše na Marofu, en stolpič in stanovanjski blok v Bršlinu ter Metliki. Izključna cena se določi na podlagi ocene stanovanj, ki jo je izvršila občinska komisija pri zadnjem ocenjevanju. Ocena pa se zniža za 1 % za vsako leto starosti stavbe. Poleg tega se zaradi načina gradnje ocena stanovanj v blokih zniža še za 8 %, v stolpiču pa za 10 %. Prav tako se bo znižala in uskladila ocena montažnih hiš v Žabji vasi in Metliki, ker so bile različno ocenjene. Interesenti za nakup teh hiš in stanovanj, ki so zaposleni v podjetju, lahko kupijo hišo ali posamezno stanovanje, če plačajo takoj 10 % cene, ostanek pa v mesečnih obrokih v 20 letih po 2 % obrestni meri. Prednost nakupa imajo nosilci stanovanjske pravice stancvanj, ki bodo prodana.

Kolekcija za sezono jesen - zima je izdelana, vendar so kalkulacije pokazale, da so zaradi podražitve surovin in reprodukcijskega materiala dosedanje prodajne cene tkanin in preje pre nizke, saj so že dve leti neizpremenjene. Zaradi tega je bilo predlagano uradu za cene, da nam odobri povišanje cen za 10 - 15 %, da bi dosegli vsaj minimalni odstotek dobička. Kalkulacije nam pokažejo, da v strukturi

cene naših proizvodov predstavljajo surovine in reprodukcijski material 85 % celotne prodajne cene, ostalo pa so izdelavni stroški. Z dosedanjimi cenami na domačem tržišču komaj krijemo proizvodne stroške, na zunanjem tržišču pa so cene že za približno 30 % nižje. Če bi v celoti izpolnili svoje izvezne obveze, bi delali z izgubo, ker tudi na domačem tržišču zaradi zamrznjenih cen ne moremo kriti izgube, ki nastaja zaradi izvoza. Če se situacija ne bo spremenila, bo to močno vplivalo na naše sklade. Taka situacija pa ni samo pri nas, temveč je to problem celotne jugoslovanske volnarske industrije.

V zvezi s prodajo so se spremenile tudi prodajne kondicije ter je bil ukinjen 3 % rabat konfekcijskim podjetjem.

Na razpis za direktorja podjetja so se prijavili trije kandidati. Razpisna komisija je ugotovila, da en kandidat ne izpolnjuje predpisanih pogojev, drugi kandidat pa ni predložil zahtevanih dokazil in je kasneje svojo kandidaturo umaknil. Tako je ostala samo prijava Jožeta Logarja iz Ljubljane, ki izpolnjuje vse predpisane pogoje. Komisija je sklenila, da predlaga delavskemu svetu njega za direktorja podjetja. Delavski svet je predlog komisije sprejel.

Ker je stari kombi že skoro dotrajal, je upravni odbor sklenil, da predlaga delavskemu svetu, da ga prodajo ter nabavijo novega. Delavski svet je predlog sprejel.

AMD Novo mesto gradi pod stanovanjskimi stavbami na Marofu svoje poslovne objekte, do katerih bo zgradil tudi cesto. Podjetje so zaprosili za finančno pomoč pri gradnji te ceste, v zameno pa so pripravljene v podaljšku te ceste opraviti izkop zemlje za gradnjo ceste do naših stanovanjskih hiš. Na predlog upravnega odbora je delavski svet sklenil, da se AMD odobri dotacija 1 milijon S din. Poleg tega pa bo AMS "Novoteks" posodila AMD Novo mesto 1 milijon S din.

Ker staro železno strešno konstrukcijo, ki je bila v predilnici II, ne bomo več rabili, je upravni odbor predlagal, da jo prodamo.

Nadalje je upravni odbor sklenil, da se udeležencem letošnjih obveznih tečajev kot nadomestilo za izgubljeni čas povrne po 400 S din na uro.

Na 16. seji je upravni odbor razpravljajal o predlogu statuta in pravilnika o delovnih razmerjih. Oba akta je s predlogom raznih sprememb predložil delavskemu svetu, ki je upošteval predloge sprememb in dopolnitev ter ju sprejel.

Ker se je tržni inšpektor pritožil glede odcepitve prodajalne "Manufaktura - Novoteks", ki ni bila izvedena po veljavnih predpisih, je upravni odbor o zadevi ponovno razpravljajal. Poleg tega je tržni inšpektor tudi prepo---

vedal prodajo ostankov v domači prodajalni.

Upravni odbor je ugotovil, da so bili res prekršeni predpisi in odcepitev prodajalne ni bila pravilno izvedena, zato je predlagal delavskemu svetu, da razveljavi sklep o odcepitvi. Delavski svet je predlog osvojil.

V zadnjem času se opaža, da nekateri sodelavci kade v proizvodnih prostorih. Ker je kajenje v proizvodnih prostorih prepovedano zaradi nevarnosti požara, opozarjamo vse člane kolektiva, da se v prostorih, kjer je nevarnost za požar, ne sme kaditi.

Na 17. seji je upravni odbor razpravljal o razdelitvi sredstev sklada skupne porabe, o pravilniku sklada za rekreacijo, stanovanjski izgradnji in ustanovitvi oziroma osamosvojitvi menze predilnice I.

Za razliko od prejšnjih let, ko so bila razpoložljiva sredstva v glavnem namenjena investicijski izgradnji podjetja, je upravni odbor sklenil, da se v letošnjem letu nameni večja sredstva za dvig družbenega standarda.

V letošnjem letu naj bi sklad skupne porabe razpolagal z 205,762.000 S din. Od tega je bilo do 21.4.1966 po sklepih organov upravljanja porabljenih 28,563.000 S din. Glede ostanka v znesku 177.199.000 S din pa je upravni odbor predlagal, da se porabi za kreditiranje stanovanjske izgradnje naselja "Novoteks" v Bučni vasi 81 milijonov S din, za gradnjo novih hiš v Metliki 27 milijonov S din, za posojila delavcem za adaptacije in dokončanje stanovanjskih hiš 15 milijonov S din, za odkup zemljišča v Bučni vasi in komunalno ureditev naselij "Novoteks" 25 milijonov S din, za anuitete v letu 1966 pa 12 milijonov S din.

Uprava za notranje zadeve je zaprosila naše podjetje za pomoč pri gradnji stanovanj. Upravni odbor je predlagal delavskemu svetu, da se upravi za notranje zadeve posodi 12 milijonov S din pod pogojem, da dobijo štiri stanovanja naše delavke, katerih možje so zaposleni pri upravi za notranje zadeve.

Za dotacije organizacijam v podjetju in izven podjetja je namenjenih 3,199.000 S din, za ostale namene pa 2 milijona S din.

Da bi podjetje imelo na razpolago potrebna sredstva, je upravni odbor predlagal podaljšanje vročitev 5 % obvezne rezerve poslovnega sklada in 5 % obvezne rezerve sklada skupne porabe na skupno 10 let, nadalje sredstev neobveznega dela rezervnega sklada na skupno 5 let ter podaljšanje kredita za uvozno opremo predilnice II na 5 let. Prav tako je predlagal vročitev sredstev sklada skupne porabe za kreditiranje stanovanjske izgradnje pri Dolenjski banki in hranilnici v skupnem znesku 120 milijonov S din za dobo 20 let ter 15 milijonov S din za dobo 6 let.

O predlogu uporabe sredstev sklada skupne porabe in vročanju sredstev tega sklada je delavski svet razpravljal na 13. zasedanju ter predlog upravnega odbora brez sprememb sprejel.

Pri razpravi o stanovanjski problematiki je upravni odbor razpravljal tudi o prošnjah Zvoneta Župevca, Alojza Hrastarja in Slave Gačnik. Na predlog stanovanjske komisije je dovolil zamenjavo sob med Zvonetom Župevcem in Alojzom Hrastarjem. O prošnji Slave Gačnik pa bo ponovno razpravljal na prihodnji seji.

Ker so bile v letošnjem letu ukinjene vozne karte s popustom, s sredstvi, ki smo jih doslej odvajali v ta namen, pa lahko razpolaga podjetje, je bilo predlagano, da se ta sredstva namenijo za rekreacijo. Izdelan je bil predlog pravilnika sklada za rekreacijo in plan uporabe teh sredstev v letu 1966. Na predlog upravnega odbora je delavski svet pravilnik sprejel brez sprememb. Prav tako je sprejel tudi predračun dohodkov in izdatkov sklada.

Upravni odbor sindikalne podružnice "Novoteks" Novo mesto predlaga, da se ostanek razpoložljivih sredstev sklada v znesku 2,400.000 S din uporabi za nabavo nove opreme počitniškega doma v Novigradu in za nabavo šotorov. Delavski svet je sprejel sklep, da se ta sredstva rezervira v ta namen in nabavi nova oprema, če se doseže sporazum s tekstilno tovarno "Sukno" Zapuže o podaljšanju pogodbe o uporabi počitniškega doma, ki poteče že čez 2 leti.

Poleg dodatka za dopust po pravilniku o skladu za rekreacijo je delavski svet sklenil na predlog upravnega odbora, da se tudi v letošnjem letu izplača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov znesek 15.000 S din vsem tistim, ki so v času odhoda na dopust zaposleni v podjetju najmanj 11 mesecev ter niso v odpovednem roku.

Zaradi novih predpisov in spremenjenih razmer je upravni odbor predlagal, da se menza predilnice I, ki je doslej spadala v sklop menze v Novem mestu, osamosvoji ter postane samostojna poslovna enota. Delavski svet je predlog sprejel ter sklenil, da se v sestavu podjetja v predilnici I ustanovi menza kot samostojna poslovna enota za opravljanje gostinskih storitev članom delovne skupnosti podjetja. Enoti so bila dodeljena potrebna osnovna in obratna sredstva. Za v.d. vodje je bil do razpisa imenovan Gabriel Badovinac.

V preteklem letu je bil vročen pri Komunalni banki Novo mesto za dobo 13 mesecev znesek 20 milijonov S din za gradnjo šole v Metliki. Na prošnjo skupščine občine Metlika je upravni odbor predlagal, da se ta vročitev podaljša na 15 let po 2 % obrestni meri s pričetkom vračanja v letu 1970, ko bo šola dograjena. Delavski svet je predlog sprejel.

Cesta od Osolnika do železniških zapornic je nujno potrebna popravila in razširitve za pešce. Prav tako je nujno asfaltiranje te ceste skozi Bršlin. Ta dela bi stala 24 milijonov S din. Skupščina občine Novo mesto nima za ta dela potrebnih sredstev, zato predlaga, da bi ta dela financirala podjetja "Novoteks", "Pionir" in INIS. Pri delih bo pomagala tudi JNA. Upravni odbor je menil, da je naša delovna skupnost zainteresirana za to gradnjo, zato je predlagal, da prispevamo 8 milijonov S din. Ker pa podjetje INIS, ki je komaj pričelo s proizvodnjo, nima potrebnih sredstev, je upravni odbor predlagal, da muposodimo do leta 1969 4 milijone S din. Delavski svet je oba predloga sprejel. Tako se lahko nadajamo, da bo Cestno podjetje Novo mesto, ki bo izvajalec del, to cesto kmalu uredilo.

Nadalje je upravni odbor določil direktorju višino osebnih dohodkov, dodatek za ločeno življenje ter dolžino letnega dopusta. Prav tako je določil višino osebnih dohodkov vodji tehničnega sektorja.

Ker v podjetje pogosto prihajajo vloge, da bi sprejeli na prakso in izpopolnjevanje strokovnjake sorodnih podjetij, je upravni odbor sklenil, naj odsek za izobraževanje kadrov v okviru pravilnika o poslovni tajnosti izdelava za vsak konkreten primer program specializacije.

Na predlog komisije za osnovna sredstva je upravni odbor sklenil, da se nabavi 11 transportnih vozičkov in kabelske glave za telefonsko napeljavo. Delavskemu svetu pa je predlagal, da se plača parketarstva dela, ki so bila izvršena v novi apreturi. Predlog je bil sprejet.

Sklenil je tudi, da se odvzame garaža Štefki Lužar, ker je bilo ugotovljeno, da ni solastnik avtomobila, ki ga ima v garaži podjetja. Proste garaže je upravni odbor dodelil Slavi Gačnik, Mihi Udovču in Jožetu Logarju.

Poleg tega je upravni odbor razpravljala o prošnjah podjetij in organizacij izven podjetja.

V zvezi s prošnjo Katice Mužar je sklenil, da se ji odobri ponovno izplačevanje kilometrine za prihod na delo. Sklenil je tudi, da se popravi prvotni sklep o odvzemu pravice do kilometrine, če delavec javi napačne podatke. Po novem sklepu se odvzame pravica do kilometrine, če delavec prijavi napačne podatke za največ 6 mesecev.

Na predlog komisije za izrekanje vzgojnih ukrepov je delavski svet sprejel sklep, da se iz delovne skupnosti izključijo Anica Golob, Branko Stariha, Katica Zvonkovič, Ljudmila Stariha in Jože Nemanič II, ker so samovoljno izostali z dela ter odšli v inozemstvo.

Na predlog komisije za odškodninske zahteve je delavski svet sprejel sklep, da mora Jože Žagar poravnati

50 % škode, ki jo je povzročil zaradi nepazljivosti pri pretakanju mazuta v rezervoar za dnevno porabo, da je mazut iztekel v Krko. Odškodnino mora poravnati v treh mesečnih obrokih. Morebitne obremenitve podjetja zaradi iztoka mazuta se bodo obravnavale posebej. Prav tako je delavski svet sklenil, da morata Slavko Koprivnik in Zvone Župevec poravnati 60 % škode, ki je nastala zaradi nepravočasnega ogretja prostorov predilnice II. Odškodnino morata poravnati v dveh mesečnih obrokih.

Delavski svet je na 12. zasedanju imenoval kot predstavnika podjetja v Gospodarski banki Ljubljana in v Poslovnem združenju tekstilne industrije v Ljubljani direktorja podjetja Jožeta Logarja. Kot predstavnika v Dolenjski banki in hranilnici v Novem mestu pa vodjo finančnega sektorja Franja Šventa.

Za ureditev trgovskega centra bomo po sklepu delavskega sveta iz sredstev prodajalne posodili za dobo 3 let trgovskemu podjetju, ki bo urejalo ta center, 12 milijonov S din.

Ker še vedno ni izdelan realen predračun sindikalne podružnice Novo mesto in Metlika in s tem tudi finansiranje odbojke, je delavski svet sklenil, naj se sestanejo predstavniki sindikalnih podružnic, vodja odbojke in finančnega sektorja ter izdelajo predračun v okviru razpoložljivih sredstev ter ga predlože na naslednji seji upravnem odboru.

J.U.

Z A H V A L A

Ob prerani izgubi mojega dragega očeta iskrena hvala vsem sodelavkam in sodelavcem oddelka apreture za podarjeni denar namesto venca.

Žaluoja
Štefka Jankovič

KAKO SMO GOSPODARILI V LETU 1965

Poslovanje v posameznem poslovnem letu se najbolj verno in najbolj točno odraža v zaključnem računu. Med letom redno mesečno in tromesečno ugotavljamo stanje in gibanje sredstev ter dosežene rezultate poslovanja, vendar jih ne razčlenjujemo in ne ocenjujemo tako podrobno kot v poslovnem poročilu, ki je sestavni del zaključnega računa.

Iz poslovnega poročila za leto 1965 lahko razberemo naslednje:

I. Gospodarjenje s sredstvi

1) Osnovna sredstva

Kot v letu 1964 tako so se tudi v tem letu izvršile močne spremembe v osnovnih sredstvih. Nadaljevala so se investicijska vlaganja v gradbene objekte in delovne priprave. Pri gradbenih objektih je šlo predvsem za dokončanje pričete gradnje priprave tkalnice in apreture ter skladišča gotovih izdelkov, laboratorija in drugih pomožnih prostorov. Za usposobitev teh objektov se je zgradil tudi del prizidka, ki je funkcionalno vezan na omenjene objekte. Poleg tega so bila tudi končana dela na objektu predilnice II in kotlarne.

Objekta šedove hale kakor tudi prizidka še do danes nista kolavdirana, da bi bila lahko aktivirana med osnovna sredstva. Po podatkih iz zaključnega računa predstavlja to vrednost preko 262 milijonov starih din.

Investicijska vlaganja v delovne priprave pa so se nanašala v glavnem na nabavo uvozne opreme za predilnico II. Medtem ko podjetje ni imelo težav za dinarsko pokritje, pa so bile toliko večje zapreke pri nabavljanju potrebnih deviznih sredstev. Sploh pa se to vprašanje močno pojavlja pri nakupovanju kakršne koli opreme iz inozemstva. Zaostritve na tem področju so bile že pred gospodarsko reformo. Po pristopu k izvajanju gospodarske reforme pa je vprašanje zagotovitve deviznih sredstev predvsem za nabavo opreme s konvertibilnega področja (zapadnega) še težavnejše. Tako smo bili primorani za nabavo opreme zapredilnico II prevzeti skoraj nevzdržne obveznosti doseganja deviznega učinka s povečanim izvozom, medtem ko je nabava zadnjih treh predilnih strojev devizno še vedno nepokrita. Po omenjeni prevzeti obveznosti vračanja deviznega kredita namreč nismo sposobni prevzemati novih izvoznih obveznosti in zato se bo moral za plačilo teh strojev poiskati drug ustrezen način plačila. Skupno s stroji za predilnico II so bili nabavljeni tudi potrebni stroji za pripravo tkalnice - apreture. Za potrebe tkalnice je bilo v teku leta nabavljenih 20 statev tipa VTR, medtem ko je bilo 8 statev tipa Schwabe odprodanih.

Poleg tega je bilo nabavljene še nekaj manjše opreme, kot na primer stružnica, kamion TAM 2000, transportni vozički, garderobne omare itd. Odprodani pa so bili odpirač volne, pralni stroj "Leviatan", kamion TAM 4500 in sukalni stroj. Poleg tega je bilo razprodanih iztrošenih osnovnih sredstev v skupni nabavni vrednosti za skoraj 5 milijonov S din. Pa tudi stanje nemontiranih delovnih priprav (stroji, inventar itd.) je ob zaključnem računu dokaj visoko, saj znaša kar 156 milijonov S din, to pa predvsem zaradi tega, ker je nekaj opreme še iz prejšnjih let. Tako se je skupna vrednost angažiranih poslovnih sredstev na delavca v primeri z letom 1964 dvignila za 6 %, vrednost delovnih priprav pa celo za 27 %.

2) Obratna sredstva

Vezavo obratnih sredstev po tehniki bank računamo tako, da vrednostno potrošnjo ali promet delimo s številom dni (en mesec je 30 dni) analiziranega obdobja, dobimo dnevno vrednost porabe oziroma prometa. Stanje zalog (vrednostno) deljeno z dnevno vrednostjo potrošnje oziroma prometa nam pove koliko dnevne zaloge imamo.

Po omenjenem načinu znaša vezava dni posameznih zalog takole:

Vrsta	V e z a v a d n i		
	leta 1964	Leta 1965	31.12. 1965
surovine	93	211	315
barve	230	385	459
kemikalije	221	201	219
režijski material	221	318	324
gorivo in mazivo	47	53	76
reprodukc.mat.skupno	111	226	321
proizvodnja	50	50	49
gotovi izdelki	9	7	2
dolžniki	28	26	20

Tako se je skupna vrednost vseh zalog povečala v primeri z letom 1964 za preko 500 milijonov starih dinarjev. To povečanje pa v celoti ne predstavlja tudi količinskega zvišanja zalog zaradi sprememb cen ob pričetku izvajanja gospodarske reforme (predvsem surovin). Največji količinski in vrednostni porast zalog je pri surovinah, kjer je z zalogami po stanju dne 31.12.1965 pokrita potrošnja kar za lo mesecev. Seveda je, kot že omenjeno, v takšnem izračunu upoštevana vrednost potrošnje oziroma nivo izkriščenja kapacitet leta 1965. Z drugimi besedami povedano znašajo zaloge surovin toliko, kolikor smo jih porabili v letu 1965 v lo mesecih. Takšne zaloge pa so pogojene s centraliziranim uvozom surovin, stalnim pomanjkanjem deviznih sredstev, pravočasno oskrbo s potrebnimi krediti za te zaloge in potrebno ustvaritev prehodnih zalog zaradi že v tem letu znane spremembe deviznega režima. Vse močnejše vezanje uvo-

za na izvoz smo kljub jasnim težnjam že v prejšnjih letih skušali reševati z različnimi kompenzacijskimi posli. O doseženih rezultatih izvoza bo v tem članku še govora. Na tem mestu pa je potrebno omeniti, da se je v letu 1965 uvozilo v volnarski industriji približno 40 % surovin in ostalega reprodukcijskega materiala brez obveznosti izvoza (po letnih pogodbah z Jugobanko), medtem ko je dejanska izvršitev vsaj v našem podjetju v višini 85 %. To pomeni, da smo v preteklem letu krili z doseženim izvozom le 15 % vrednosti uvoza namesto 60 %. Pri zalogah reprodukcijskega materiala v celoti (predvsem surovin, barv in kemikalij) pa je poleg planiranega povečanja proizvodnje v letu 1966 in z ozirom na neizvršitev planskih nalog v letu 1965 treba upoštevati tudi skladnost asortimenta zalog, ki se odraža v nabavni politiki in vsklajevanju le-tega s proizvodnjo.

Kljub zvišanju cen v drugem polletju pa se stanje zalog nedovršene proizvodnje in polizdelkov ni bistveno spreminjalo, saj je vezava obratnih sredstev v proizvodnem ciklusu skoraj ista kot v letu 1964. Zaloge gotovih izdelkov so še vedno zelo nizke, na kar vpliva način prodaje in pomanjkanje tega blaga na domačem tržišču. Tako je del obratnih sredstev, ki bi normalno bil vezan v teh zalogah, vseskozi angažiran v zalogah reprodukcijskega materiala.

Tudi povprečno stanje dolžnikov je zelo zadovoljivo. Ne moremo pa tega trditi za posamezne primere odjemalcev, ki uporabljajo naše izdelke kot reprodukcijski material (konfekcijska in trikotažna podjetja).

Tudi povprečno razpoložljiva obratna sredstva za kritje teh zalog so se v letu 1965 povišala za preko 200 milijonov S din. Še bistvenejša pa je sprememba strukture teh sredstev. Gre namreč za spremembo dela razpoložljivih sredstev, s tem da so se zmanjšala kratkoročna sredstva na račun povečanja stalnih obratnih sredstev. Stalna obratna sredstva smo si povečali še s pravočasnim najetjem kredita v te namene in pa s prenosom razlik povečanih cen ob reformi v poslovni sklad - del za obratne namene. Tako smo že v začetku leta prenehali z najemanjem kratkoročnih kreditov, za katere po nevdržnih navodilih NB nimamo pogojev. S pravočasno zagotovitvijo stalnih obratnih sredstev za predvideno plansko povečanje obsega poslovanja pa smo si zagotovili normalno izvajanje investicijskega programa. Če bi namreč še nadalje izkoristili kakršen koli kratkoročni kredit, bi morali za zadovoljitev navodil NB v letu 1965 zmanjšati obseg investicij za preko 200 milijonov S din. Istočasno pa bi nas tudi gospodarsko planski ukrepi zajeli z omejitvijo investicij za nadaljnjih 120 milijonov S din.

Poudariti pa moramo tudi to, da podjetje tudi v letu 1965 ni imelo nikoli blokirane žiro računa zaradi pomanjkanja obratnih sredstev kljub omenjenim visokim zaloga

Obračanja povprečno razpoložljivih obratnih sredstev pa je bilo v primeri z letom 1964 nekoliko slabše. Tako so se povprečna razpoložljiva obratna sredstva v lanskem letu obrnila le 3-krat, v letu 1964 pa 3,82-krat. Na tako znižanje obračanja sredstev (računano na višino plačane realizacije) med drugim vpliva tudi nedoseganje planskih obveznosti, saj je celotni dohodek med drugim tudi zaradi neizkoriščenih kapacitet pod nivojem leta 1964.

3) Skupna poraba

Med sredstva skupne porabe prištevamo osnovna sredstva skupne porabe in denarna sredstva skupne porabe. Med osnovnimi sredstvi se v našem podjetju pojavljajo:

- zemljišča, kjer stoje stanovanjske hiše, menza in počitniški dom,
- stanovanjske hiše,
- menza,
- počitniški dom,
- inventar v stanovanjih, menzi, počitniškem domu, AMD itd.

V teku leta se je povečal le inventar, in to za nabavo osebnega avtomobila, hladilnega pulta itd. Prav tako se je inventar v tem letu zmanjšal za razhroščeni šteditnik ter prodajo osebnega avtomobila in motornega kolesa.

Denarna sredstva skupne porabe pa so bila skladno s programom koriščenja teh sredstev porabljena za odplačilo investicijskih kreditov, najetih za gradnjo stanovanj, obvezno posojilo za investicije v gospodarstvu, za nakup 2 stanovanj v Metliki, za posojila delavcem podjetja za dograditve in adaptacije stanovanjskih hiš, za plačilo prispevka za izgradnjo bolnice v Novem mestu, za povečanje obratnih sredstev menzi, za dotacije organizacijam v podjetju in izven podjetja, za kritje stroškov obratne ambulante, asfaltiranje ceste v Novigradu, kritje stroškov novoletne jelke in druga manjša izplačila po sklepih samoupravnih organov.

Iz teh sredstev je bilo v smislu predpisov izvršeno tudi plačilo denarne kazni in stroški objave sodbe. Prav tako pa smo vročili del denarnih sredstev skupne porabe za potrebe pričetka izgradnje osnovne šole v Metliki.

Ker se denarna sredstva skupne porabe, naložena na računu podjetja, ne obrestujejo, je bilo prav, da so se leta v teku leta vročala proti plačilu obresti. Po vračilu pa v zadnjem tromesečju ni prišlo do ponovnih vročitev še vedno neangažiranih sredstev namenjenih za izgradnjo stanovanj v Bučni vasi. Ta sredstva bi lahko do pričetka gradnje prinesla že lepe obresti, če bi jih pravočasno dali na razpolago banki. Skupno s prostimi sredstvi neobveznega rezervnega sklada in prostega dela poslovnega sklada je bila pripravljena s sklepi samoupravnih organov pomoč pri reševanju obratnih sredstev sosednje steklarne, nam pa zago-

tovljeno vračilo z obrestmi vred. Iz povsem nerazumljivih razlogov ti sklepi niso bili izvršeni.

II. Doseženi rezultati v proizvodnji

Delovna sila in izkoriščanje delovnega časa

V letu 1965 je bilo v podjetju v primeri z letom 1964 le 1,9 % več zaposlenih. Po posameznih enotah pa je proti letu 1964 stanje sledeče: predilnica I 95,7 %, predilnica II 115,9 %, tkalnica 97,2 %, apretura 102,5 %, investicijsko vzdrževalni sektor 123,5 %, skupne službe 105,2 in menza 113,3 %. Do povečanja delovne sile v predilnici II je prišlo zaradi priučevanja novih delavcev za proizvodnjo česane preje, ki se je pričela šele v decembru. V apreturi se kaže povečanje za 2,5 % to pa zaradi tega, ker je z rekonstrukcijo predilnice II nastal višek delovne sile, ki se je zaposlila začasno v apreturi in je kasneje zopet prišla v predilnico II. V investicijsko-vzdrževalnem sektorju se je zaradi rekonstrukcij v podjetju povečal obseg dela in temu primerno tudi število zaposlenih.

Kljub tako malemu porastu števila zaposlenih ter skrajšanemu delovnemu času (od 1.1. do 30.9.1965 45-urni delovni teden in od 1.10. do 31.12.1965 42-urni delovni teden) je bilo izkoriščanje delovnega časa v letu 1965 slabše kot v letu 1964. Celotni fond delovnega časa vseh zaposlenih je bil v letu 1965 nižji za 6,5 %, izgubljen delovni čas brez dopustov pa za 1,4 % višji kot v letu 1964. Na slabo izkoriščanja delovnega časa v primeri z letom 1964 so predvsem vplivali sledeči povečani izostanki:

1. V predilnici I se je nosečnost povečala za 114,1 %, skrajšani plačani in neplačani delovni čas za 252,1 %, nega družinskega člana za 33,5 % in poškodbe izven dela za 28,3 %. Izostanki, računani za celotni fond delovnega časa, pa so bili za 62,2 % večji kot v letu 1964.
2. V predilnici II so se povečali izostanki zaradi bolezni za 3.073 ur, poškodbe pri delu za 1.826 ur, poškodbe izven dela za 585 ur, nega družinskega člana za 312 ur ter izredni plačani in neplačani dopusti za 348 ur. Vsi ti povečani izostanki, računani za celotni fond delovnega časa, so povzročili za 22,4 % slabše izkoriščanje delovnega časa kot v letu 1964.
3. V tkalnici se je povečal skrajšani plačani in neplačani delovni čas za 66,4 %, nosečnost za 19,6 %, nega družinskega člana za 6,4 % in izredni plačani in neplačani dopust za 204,2 %. Izostanki, računani za celotni fond delovnega časa, pa so bili večji za 2,6 % kot v letu 1964.
4. V apreturi so se povečale poškodbe izven dela za 148,2 %, skrajšani plačani in neplačani delovni čas za 10,2 % in izredni plačani ter neplačani dopust za 103,2 %. Kljub povečanju teh izostankov pa so bili vsi izostanki, raču-

nani za celotni fond delovnega časa v letu 1965, nižji za 16,3 % kot v letu 1964.

5. Investicijsko-vzdrževalnem sektorju so se povečale poškodbe pri delu za 16,2 %, ostali izostanki, ki so bili računani za celotni fond delovnega časa, pa so bili za 36,2 % nižji kot v letu 1964.
6. V skupnih službah so se povečali izostanki zaradi bolezni za 646 ur, zaradi poškodb pri delu za 56 ur, zaradi poškodb izven dela za 242 ur in zaradi nege družinskega člana za 141 ur. Izredni plačani in neplačani dopust se je povečal za 520 ur. Izostanki, računani za celotni fond delovnega časa, pa so bili v letu 1965 za 9,2 % nižji kot v letu 1964.

Iz tega kratkega pregleda je razvidno, da so bolezenski izostanki v skoraj vseh enotah izpod povprečja leta 1964, na kar gotovo vpliva lastna ambulanta. Enako dober uspeh je bil dosežen tudi pri opravičenih in neopravičenih izostankih, saj jih je bilo v okviru celotnega podjetja kar za 9.782 ur manj. K temu uspehu je delno pripomogel tudi pravilno določen delovni čas v skrajšanem delovnem tednu in v tem letu uvedeno nagrajevanje za boljše izkoriščanje delovnega časa.

Zastoji

V vseh oddelkih so omembe vredni le zastoji zaradi pomanjkanja materiala, ki so bili v letu 1965 neprimer- no večji kot v letu 1964. Tako je bilo v predilnici I zaradi čakanja na material 231.872 vretenskih ur zastoja, to je za 9,8 % več kot v letu 1964. V predpripravi tkalnice je bilo zaradi pomanjkanja materiala 5.145,50 delavčevih ur zastoja, kar znese 138,4 % več kot leta 1964. V tkalnici pa je bilo na statvah 16.973 strojnih zastojnih ur ali za 308,7 % več kot v letu 1964. Do takih zastojev je prišlo v predilnici I predvsem zaradi izdelave preje iz diolena in volne Nm 40. Pri taki proizvodnji je nastalo ozko grlo v predpredilnici in tako predilni stroji niso dobili dovolj predpreje za svoje zmogljivosti. Izdelovanje te preje pa je bilo pogojeno z zahtevami tržišča po tkaninah iz diolena in volne. Delno pa je bil temu izpadu kriv tudi nepravilen asortiment surovin za izdelovanje trikotažnih prej, kar je povzročilo večje zastoje v predilnici česane preje in zaradi izdelave manjših količin preje tudi predpripravi in tkalnici. V predpripravi tkalnice in tkalnici pa je prišlo do pomanjkanja materiala poleg tega še zaradi povečanega oziroma kampanjskega izvoza trikotažerjev, ki so v jesenskih mesecih v ta namen zahtevali večje količine preje.

Izvrševanje plana proizvodnje

	Primerjava v % 65/64	Plan izvršitve v %
<u>Predilnica I:</u>		
efektivni kg	88,1	78,9
bazni kg	95,2	94,5
<u>Predilnica II:</u>		
efektivni kg	-	3,3
bazni kg	-	3
<u>Tkalnica:</u>		
votkov	91,2	87
<u>Apretura:</u>		
tkanine v m	97,3	92
vrednostno	96,3	83,4

Vzroki za neizvrševanje plana v predilnici I so opisani že pri zastojih. V predilnici II pa je bil po planu predviden začetek obratovanja že v mesecu aprilu v eni izmeni in od meseca julija dalje v dveh izmenah. Kot je že omenjeno, pa se je s proizvodnjo v tej enoti pričelo šele v mesecu decembru. Do zakasnelega obratovanja je prišlo zaradi spremenjenih pogojev, navedenih v poglavju o gospodarjenju, po krivdi inozemskega dobavitelja, ki ni v roku dobavil flayer. Končno pa tudi zmogljivost tega zadnjega stroja ni taka, kot jo je garantiral dobavitelj. Ob uveljavljanju reklamacije pri dobavitelju tega stroja je bil dosežen sporazum, da za isto ceno dobavi dva nova odgovarjajoča stroja, poleg tega pa še hitri intersekting za III. pa-sažo.

V tkalnici je bil zelo velik izpad proizvodnje zaradi pomanjkanja materiala, ki je nastal zaradi izpada proizvodnje v predilnici I in II. Poleg tega pa smo zaradi tega, da dosežemo v tem oddelku enotnejši strojni park, odprodali 8 tkalskih strojev Schwabe, namesto njih pa po sklenjeni pogodbi s Tekstilstrojem nismo pravočasno dobili novih statev. Nadaje je bilo v planu predvidenih od 1.7.1965 dalje 100 statev. Do te realizacije je prišlo šele konec leta, vendar stanje v tkalnici kljub prej dobavljenim strojem ni bi bilo boljše, če ne bi nabavili potrebno prejo, temveč bi nastali le še večji zastoji zaradi pomanjkanja materiala.

Vzrok za nedoseganje količinskega in vrednostnega plana v apreturi je bil v tem, da so že v predhodnih od-

delkih nastajali zastoji zaradi pomanjkanja materiala. Zato je nastalo tudi v apreturi pomanjkanje surovega blaga.

Produktivnost

Po posameznih enotah so bili doseženi sledeči rezultati:

Doseganje
65/64

Predilnica I - preden na novo	104,9 %
Tkalnica - votkov na novo	102 %
Apertura - izdelani m blaga na novo	103,4 %

Ti rezultati so bili doseženi v skrajšanem delovnem času, z boljšo organizacijo dela in kvalitetnejšimi proizvodi. V predilnici in predpripravi tkalnice streže en delavec večjemu številu vreten kot doslej pa tudi v tkalnici smo skoraj v celoti prešli na dvostrojni sistem tkanja.

Kvaliteta

Kvaliteta blaga je bila po naših kriterijih za celotno podjetje precej boljše kot v letu 1964. I. kvalitete je bilo 97,33 %, ali za 2 % več kot v letu 1964, II. kvalitete 0,2 % ali za 55 % manj in III. kvalitete 2,44 % ali za 36 % manj kot v letu 1964. Vse proizvodne enote so imele postavljene vrednostne normative kvalitete, ki so jih takole izkoristile: predilnica z 68,9 %, tkalnica z 82 % in apertura z 71,5 %. Od vseh proizvedenih metrov izdelanih tkanin je bilo le 22.112,60 m drugoklasiranega blaga ali ostankov, od tega pa je odpadlo na ostanke zaradi rezanja na komercialne mere 10.210,80 m tkanin.

Doseganje norm

	1965	65/64 v %
Predilnica I	98 %	99
Priprava tkalnice	110 %	100
Tkalnica	115 %	104,5
Šivalnica	108 %	103,3
Celotno podjetje	110 %	102

Največ norm so presegli v tkalnici. To preseganje pa zajema tudi delo pred začetkom izmene in po njej ter delo v odmorih. Dela v odmorih so se posluževali tudi v predpripravi tkalnice. V šivalnici pa je delo izključno ročno in zato povprečno preseganje norme ni visoko.

III. Poslovni uspeh in delitev

1) Prodaja

Prodaja blaga se je kot v prejšnjih letih vršila v glavnem na domačem tržišču. Naročila oziroma pogodbe so bile sklenjene v naprej, tako se je količina proizvodnje posameznih artiklov in desenov usmerjala na te pogodbe, ki so istočasno predstavljale pogoje domačega tržišča. Taka struktura proizvodnje in prodaje ter prilagajanje potrebam domačega tržišča, ki je bilo tudi v tem letu dokaj konjunktorno, kakor tudi ugodni prodajni pogoji, so vplivali na že omenjene izredno nizke zaloge gotovih izdelkov. Kljub konjunktornosti domačega tržišča pa zaradi izpadov v proizvodnji pogodbe niso bile v celoti realizirane. Predvsem velja to za prodajo preje, kjer so bile pogodbene količine dobavljene le v višini 36,7 %.

Kot vemo je bilo podjetje po planu in pogodbi z Jugobanko vezano na posredni izvoz. To pa v naši strukturi proizvodnje pomeni trikotažno prejo in blago za konfekcioniranje. Glavni del obveznosti je bil vezan na trikotažno prejo, ker naj bi 59 % dobavljene preje bilo namenjeno za izvoz. Z ozirom na izvršitev pogodbenih obveznosti (36,7 %) se je tudi znižala izvršitev obveznosti izvoza v trikotažnih izdelkih v primeri z letnim planom na 45,8 % vrednostno in 49,8 % količinsko.

Tudi izvrševanje plana izvoza tkanin preko konfekcijskih podjetij ni potekalo skladno s potrebami našega podjetja oziroma prevzetimi obveznostmi zazogotovitev surovin po omenjeni pogodbi z Jugobanko. Tako je bila celotna dobava blaga (preje in tkanin) namenjenega za izvoz, dosežena vrednostno le v višini 46,9 %.

Dobava tkanin za izvoz je bila namreč po pogodbah izvršena količinsko v višini 52 %, vrednostno pa 48,2 %. Od skupne vrednosti prodanega blaga je bilo torej dobavljeno trgovski mreži (izključno na domačem tržišču) 80 %, konfekcijskim podjetjem pa 20 % tkanin. Kot je bilo že omenjeno, so to namenske izdobe za tako imenovani posredni izvoz. Končni izdelovalci blaga za izvoz so tudi v tej višini sklenili posle za izvoz, vendar izvoz blaga ni bil izvršen v tej višini. Po prejeti dokumentaciji o opravljenem izvozu in prilivu deviznih sredstev pa je bil izvoz našega podjetja v tem letu izvršen le v višini 26 %.

Od količinske prodaje tkanin je bilo 71 % tkanin v mešanici diolen - volna, 29 % tkanin pa iz česane volne preje.

Če primerjamo prodajo po vrednosti dobav posameznim republikam, lahko ugotovimo, da so SR Črna gora, Bosna in Hercegovina ter Srbija ostale na nivoju dobave v letu 1964. Za 50 % se je zmanjšala dobava SR Makedoniji in za

24 % SR Sloveniji. Povečanje opazimo edino pri SR Hrvatski, in to za 20 %.

2) Celotni dohodek in delitev

Celotni dohodek se tudi še v tem zaključnem računu ugotavlja na podlagi plačane realizacije. To pomeni, da lahko obračunamo dohodek samo za prodano blago, ki so nam ga kupci že plačali. Tako ugotovljen celotni dohodek je bil z ozirom na plan dosežen z 81 %, v primeri z letom 1964 pa je bil dosežen z 90 %. Na tako nizko doseganje celotnega dohodka so vplivali vsi do sedaj omenjeni rezultati poslovanja. Poleg neizvrševanja planskih nalog v proizvodnji in kot posledica tega tudi v prodaji je na znižanje celotnega dohodka vplivala tudi spremenjena struktura proizvodnje in predpisano znižanje prodajnih cen česanim volnenim tkaninam. Tako se v celotnem dohodku in vseh elementih njegove delitve v lanskem letu prepleta poslovanje dveh obdobj, to je pred in po gospodarski reformi. Ker pa se tudi v obdobju po reformi do konca leta še v celoti niso odrazili novi pogoji gospodarjenja, je podrobnejše analiziranje rezultatov po zaključnem računu preuranjeno.

Porabljena sredstva (material, storitve, amortizacija itd.) so ravno zaradi prej omenjenega prehoda dosežena po planu le v višini 69,2 %, v primeri z letom 1964 pa 86,2 %. Zaradi tega in zaradi doseganja celotnega dohodka (prodaje) predvsem na domačem tržišču pa je neto produkt dosežen po planu v višini 97 % oziroma v primeri z 1964 letom v višini 94 %.

Kot je bilo že omenjeno, je podjetje v tem letu prenehalo z najemanjem kratkoročnih kreditov in so se zaradi tega znižale tudi obresti iz tega naslova. Na drugi strani pa so se kljub znižani stopnji (iz 6 na 4) zvišale obresti poslovnega sklada zaradi njegovega povečanja. Največje znižanje v planirani delitvi celotnega dohodka je bilo doseženo s prenosom prometnega davka iz proizvodnje na potrošnjo. Tako je bil obračunani in plačani prometni davek v primeri z letom 1964 dosežen le v višini 41 %. Prav zato in zaradi prodaje na tržišču ter drugih omenjenih pogojev poslovanja pa je bil planirani dohodek presežen za 16,4 %, v primeri z letom 1964 pa za 15,5 %. Če pri delitvi dohodka upoštevamo še to, da je bil konec julija s prehodom na izvajanje gospodarske reforme odpravljen prispevek iz dohodka, vidimo, da je bil tako imenovani čisti dohodek presežen po planu za 25,5 %, v primeri z letom 1964 pa za 24,6 %.

Skladno z rezultati doseženega dohodka in še nekoliko bolj pa so bili po pravilniku o delitvi čistega dohodka zvišani tudi osebni dohodki. Ostanek čistega dohodka, namenjen za oblikovanje skladov, je bil razporejen po sklepu delavskega sveta za pokrivanje obveznosti (odplačila investicijskih kreditov) in okrepitev materialne osnove za nadaljnje poslovanje, del sredstev pa je bil izločen v sklad

skupne porabe za zadovoljevanje potreb delavcev (gradnja stanovanj, menza, ambulanta itd.).

3. Kazalci poslovnega uspeha

Če primerjamo po podatkih iz zaključnega računa obdobji 1964 in 1965, lahko ugotovimo:

- da je bil neto produkt na delavca dosežen v višini 92,6 %
- da je bila proizvodnja na delavca dosežena v kg (preja) v višini 95,2 % in v m (tkanine) v višini 95,8 %,
- da je bil celotni dohodek na delavca dosežen v višini 88,7 %,
- da so bila angažirana poslovna sredstva na delavca višja za 6,1 %,
- da je bilo vrednostno angažiranih več delovnih priprav na delavca za 27 %,
- da je bila udeležba dohodka v neto produktu višja za 22,9 %,
- da je bilo delitveno razmerje v korist osebnih dohodkov zvišano za 13,5 %,
- da se je neto osebni dohodek na delavca zvišal za 35,6 %, izplačani neto osebni dohodek pa kar za 42,1 %,
- da so bila sredstva skupne porabe na delavca porabljena za 26 % več kot v letu 1964.

IV. Doseženi rezultati v 42-urnem delovnem tednu

V smislu temeljnega zakona o uvedbi 42-urnega delovnega tedna je podjetje po potrjenem programu prešlo dne 1.10.1965 na 42-urni delovni teden, doseženi rezultati pa so sledeči:

V predilnici I in II je bil obseg proizvodnje po programu dosežen s 85,4 %, produktivnost v baznih kg za efektivno uro pa z 92,2 %. Vzroki za nedoseganje rezultatov po programu so:

- v predilnici II bi morali pričeti s proizvodnjo dne 1.4.1965, dejansko pa so z njo pričeli v decembru 1965,
- že v mesecu juliju smo zaposlili 19 novih delavcev in do konca leta še 21, da bi se priučili za delo v predilnici in pripravi tkalnice, vendar se je kasneje izkazalo, da je bilo sklepanje delovnega razmerja z novo delovno silo preuranjeno.

V tkalnici je bil obseg proizvodnje dosežen po programu z 73,6 %, produktivnost votkov na uro pa z 73,3 %

V apreturi je bil obseg proizvodnje dosežen po programu s 83 %, produktivnost metrov na uro pa z 78,2 %.

V tkalnici je zaradi pomanjkanja materiala dela večina tkalcev enostrojno, kar je zmanjševalo produktivnost na uro, obseg proizvodnje pa je bil nižji, ker zaradi pomanjkanja materiala ni obratoval en del tkalskih strojev

Poleg tega je bilo v programu zajetih loo tkalskih strojev, montiranih pa jih je bilo v tem obdobju le 88.

V apreturi je bila dosežena produktivnost nižja zaradi odvečne delovne sile oziroma zaradi pomanjkanja surovega blaga. To odvečno delovno silo se ni dalo zaposliti na drugih delovnih mestih, ker je bila tudi drugod ista situacija.

V. Zaključek

Kot smo navedli že v uvodu, so vsi podatki in ugotovitve povzete iz zaključnega računa za leto 1965, ki ga je potrdil delavski svet. Če pogledamo rezultate poslovanja preteklega leta in jih primerjamo z rezultati prejšnjih let, vidimo, da je bila tudi v tem letu poslovna politika podjetja v skladu s prizadevanji in smernicami družbenih planov. Kolikor je bilo v celotnem poslovanju prilagajanje poslovanja potrebam domačega tržišča hitro in uspešno, pa tega nemremo trditi za prepotrebno in intenzivno vključevanje v pogoje poslovanja v razširjeni mednarodni delitvi dela, to je prilagajanje poslovanja potrebam inozemskega tržišča. Še intenzivnejše vključevanje v izvoz na zapadna področja nam je že v preteklem letu narekovala usmerjenost našega gospodarstva, predvsem še po gospodarski reformi s spremenjenimi pogoji deviznega poslovanja. Ves uvoz je za izkoriščanje kapacitet v našem podjetju vezan na zapadna področja in zato mora biti na ta področja usmerjen tudi izvoz. Zahtevnost teh tržišč pa daleč presega zahteve domačega tržišča. Zato bo zaradi zaostajanja oziroma prepočasne prilagajanja novim pogojem še precej težav v letu 1966 tako v sami proizvodnji kot prodaji. Dokaj zadovoljivi dinarski rezultati preteklih let, ki nam dajejo določeno materialno bazo za še uspešnejše nadaljnje poslovanje, nas pri tem ne morejo in ne smejo zapeljevati v samozadovoljstvo. Zato je naša naloga že takoj sedaj, da se tako organi upravljanja kot ves strokovni kader lotijo ukrepov za boljše kvaliteto, večjo produktivnost, znižanje stroškov, prilagoditev desenov potrebam inozemskega tržišča, izboljšanje organizacije dela ter za tehnične in tehnološke izboljšave. O doseženih rezultatih in ukrepih v tej smeri bomo v našem glasilu še poročali.

Franjo Švent
Janez Novak

Z A H V A L A

Vsem sodelavcem in sindikalni podružnici predilnice I se iskreno zahvaljujem za vence ob prezgodnji izgubi mojega očeta.

Žalujoči
Slavko Težak

LETOŠNJA PROSLAVA OB 8. MARCU

Na oglasni deski naše tovarne se je pojavil lepak z napisom: "Za 8. marec - dan žena - nam bo pel Slovenski oktet". Ob tem obvestilu smo se med seboj spraševale: "Ali bo letos res naš praznik tako lepo počaščen?" Nismo bile v zmoti. Letošnji praznik nam je prinesel kulturno prireditve in lepo praktično darilce.

Na sam praznik je tov. Adamičeva v imenu podjetja delila ob stroju praktična darila, skrbno zavita v bel papir z rdečo pentljico in čestitko. Sleherna žena in dekle je z nasmehom sprejela darilo, ga občudovala in bila zadovoljna, ko je videla, da je darilo praktično. V zavitkih so bile brisače z lepimi ornamentami in v lepih barvah.

Sledil je čas, ko je nas obiskal naš največji amaterski zbor in povsod, tudi izven naših meja, znan "Slovenski oktet".

Popoldne smo se zbrale v novem oddelku priprave ob lepo urejenem odru in razigrane čakale, da se začne kulturni spored. Tov. Bogovičeva nam je lepo orisala pot borbene žene med vojno in po njej ter njeno enakopravnost in delež pri upravljanju družbene in politične skupnosti. Nato so zadoneli ubrani glasovi Slovenskega okteta. Z užitkom smo poslušale pesmi od ruske Kalinke do črnskih duhovnih pesmi. Med programom nam je mladinka prečitala odlomek iz Cankarjeve črtice Mati, ki nas je močno prevzel, saj je ta črtica napisana tako domače in resnično kot je to znal le Cankar. Slovenski oktet je zapel še tri poskočne in naša proslava je bila zaključena. Da smo bili vsi zadovoljni, mi ni treba poudarjati, saj se je to dalo razbrati iz nasmejanih obrazov. Buren aplavz pa je potrdil, da takih prireditev močno pogrešamo.

Ob tej priliki mi hitijo misli na vsa leta nazaj in na vse proslave ob tem dnevu. Šele sedaj vidimo, kako smo bili skromni in skoraj neopaženi, skromno malico ob stroju, ki si jo je morala vsaka delavca sama iskati. Kateri ni bilo tega dne na delu, je bila prikrajšana tudi zato, torej je bila pozabljena, čeprav je bil njen praznik in je prav tako članica našega kolektiva, ki z ostalimi ustvarja delo proizvajalca. Na letošnji praznik je darilce čakalo sleherno, ki je članica našega kolektiva. Kaj je bilo temu krivo, da smo bili ravno na tej točki tako slabotni? Saj dobro malico si ob naših zaslužkih lahko privoščijo vsaka žena ali dekle, težko pa si privoščijo nekaj kulturne zabave, če ne zaradi samega časa, pa zato, ker je kulturnih prireditev v Novem mestu bore malo. Zato se ob tej priliki v imenu delovnih žena in deklet prav lepo zahvaljujem vsem prirediteljem te proslave in vodstvu za razumevanje, ki so ga pokazali našega praznika, z željo, da bi bilo takih

priveditev v bodoče še več. Slovenskemu oktetu pa gre vse priznanje za njihov nastop med nami, delovnimi ljudmi, ki tudi radi prisluhnemo lepi pesmi.

Ivanka Sečnjak

PRAVILNIK O SKLADU ZA REKREACIJO

Delavski svet je na zasedanju 22. aprila 1966 na predlog upravnega odbora sprejel pravilnik o skladu za rekreacijo, ki določa, da se za počitek in rekreacijo delavcev ustanovi poseben sklad. Sredstva tega sklada se oblikujejo in uporabljajo skladno s potrebami podjetja, njegovih delavcev kakor tudi članov njihove ožje družine. Za člane ožje družine se štejejo zakonski tovariš, otroci in starši, če jih delavec vzdržuje.

Sredstva sklada se oblikujejo iz 1,5 % od izplačanih bruto osebnih dohodkov, sredstev sklada skupne porabe in iz neuporabljenega dela odstopljenega prispevka za zdravstveno zavarovanje. Uporabljajo pa se za kritje dela prevoznih stroškov za dopust, dela stroškov bivanja delavcev in članov njihovih ožjih družin na letnem dopustu ter za izgradnjo počitniških domov in drugih rekreacijskih objektov kakor tudi za nabavo opreme za rekreacijo.

Pravilnik določa, da se povrnejo prevozni stroški v višini 50 % od zneska, ki se plača za prevoz v 2. razredu javnih prevoznih sredstev za potovanja do največ 2000 km v obe smeri. Povrnitev stroškov potovanja velja za vse ne-ožje družinske člane, ki so starejši od 4 let. Kot dokaz o izvršenem potovanju služi vozna karta, dokazilo počitniškega doma, gostinske ali turistične organizacije o bivanju delavca in njegove ožje družine na dopustu, potni listi ali prijava o začasnem bivanju. Prevozni stroški se plačajo tudi za potovanja v inozemstvo, vendar po tarifah, ki veljajo v naši državi.

Poleg tega dobi delavec povrnjen del stroškov bivanja v višini 10.000 S din ne glede na to, kje je prebil dopust.

Delavcem in članom njegove ožje družine, ki prebijejo dopustv počitniškem domu podjetja, pa se prizna regres v znesku 500 S din za vsak dan bivanja v domu.

Sredstva iz neuporabljenega dela odstopljenega prispevka za zdravstveno zavarovanje se lahko porabijo tu-

di za delavce, ki jih podjetje pošlje na rehabilitacijo ali rekreacijo na predlog zdravnika.

Na podlagi določil pravilnika o skladu za rekreacijo je delavski svet sprejel tudi predračun dohodkov in izdatkov sklada.

Dohodki sklada za rekreacijo bodo znašali 16 milijonov S din.

Predračun izdatkov predvideva, da se bo za povrnitev dela prevoznih stroškov porabilo 3,087.500 S din, dodatek za dopust bo znašal 8,960.000 S din, regres za penzije v počitniškem domu pa 1,550.000 S din. O porabi ostanka v znesku 2,402.500 S din bodo še sklepali organi upravljanja.

J.U.

PRIPRAVE ZA UPOR

Kmalu pa so skupno z belogardisti, ki so že takrat sodelovali z njimi, skušali organizirati enako akcijo v znak protesta proti delovanju partizanov. Takoj smo ugotovili, da nekaj pripravljajo ter odšli vsi na ulice. Ko sem šel proti trgu, sem opazil po mestu veliko več patrol, kot jih je bilo običajno. Sešel sem se s tovariši iz moje grupe in po kratkem posvetu smo se umaknili s trga v Kemrovo gostilno, kjer smo se običajno shajali. Tam je bila tudi skupina Italijanov, s katerimi smo se dobro poznali. V gostilni še nismo bili četrte ure, ko je prišla tja vojaška patrola, nas legitimirala ter hotela odpeljati. Italijani, ki so bili v gostilni, so nas zagovarjali, češ da smo stalni gostje in tam tudi večerjamo. Na njihovo intervencijo nas patrola ni aretirala, ampak zahtevala le, da se iz lokala odstranimo. Da nas ne bi aretirala kaka druga patrola, so nam dali propustnico.

Ker smo imeli propustnico, smo šli na trg, da bi videli, kaj se tam dogaja. Ko smo prišli do Rotovža, je bil tam italijanski civilni komisar, ki nas je seveda dal takoj aretirati. Ko sem mu pokazal propustnico, jo je vzel in raztrgal, ne da bi jo pogledal. Tako so nas odpeljali na karabnersko postajo. Ko smo prišli tja, smo videli, da so v tem času aretirali že več sto ljudi.

(Se nadaljuje)

BOLEZENSKI IZOSTANKI V MESECU JANUARJU 1966

Naslednja tabela bo prikazala razmerje med bolezenskimi izostanki v mesecu januarju 1966 in v mesecu januarju 1965.

Oddelek	Januar 1965			Januar 1966			Januar 1966		
	Štev. vseh boln. dni	% na del. dni	Štev. boln. dni brez porod.	% na del. dni	Štev. vseh boln. dni	% na del. dni	Štev. boln. dni brez porod.	% na del. dni	
Skupne službe	124	5,17	124	5,17	38	1,89	15	0,74	
Tkalnica	818	11,11	543	8,88	490	7,37	281	4,24	
Predilnica II	139	10,28	139	10,28	137	5,31	106	4,11	
Apertura	216	6,59	164	5,00	169	6,56	87	3,37	
Inv.vzd.sekt.	108	5,93	108	5,93	46	3,33	46	3,33	
Predilnica I	530	8,04	325	4,93	270	5,84	163	3,52	
Skupaj	1935	8,48	1403	6,15	1150	5,81	698	3,52	

Iz tabele je razvidno, da se je odstotek bolezenskih izostankov v mesecu januarju 1965 v primerjavi z mesecem decembrom 1964, ko je bilo 4,29 % izostankov precej znižal. Še občutneje znižanje pa opazimo v primeri z mesecem januarjem 1965, ko je bilo 6,15 % izostankov, medtem ko je bilo v mesecu januarju 1966 samo 3,53 % izostankov.

Najvišji odstotek bolezenskih izostankov je imel v januarju oddelek tkalnice (4,24 %), sledi predilnica II (4,11 %), predilnica I (3,52 %), apertura (3,37 %), investicijsko vzdrževalni sektor (3,33 %) ter skupne službe (0,74 %).

Vzroki bolezenskih izostankov v januarju:

Nega družinskega člana	113 dni
Razne ženske bolezni	94 dni
TBC	72 dni
Nesreče pri delu	60 dni
Simptomi	53 dni
Gripa	49 dni
Revmatizem	32 dni
Bolezni živcev	32 dni
Virusne bolezni	31 dni
Nesreče izven dela	24 dni

Mirko Jakša

NESREČE PRI DELU IN NA POTI NA DELO V MESECU JANUARJU
1966

10. januarja se je ponesrečil pri delu Jurij Bučan, delavec v predilnici I v Metliki.

Imenovani je v raztezalni stroj vlagal stenj, ki ga je imel naloženega na vozičku ob stroju. Med zalaganjem pa se je zadel z ного ob rob vozička ter si jo poškodoval v kolenu.

11. januarja se je ponesrečila pri delu Anica Horvat, tkalka.

Imenovana je pomagala snemati prazen osnovni valj, ki je bil nameščen na tkalskem stroju. Pri snemanju pa ji je le-ta padel na prste leve noge.

11. januarja se je ponesrečila pri delu Amalija Čečelič, tkalka.

Imenovana je čistila tkalski stroj, ko je bil prazen. Pri čiščenju skrinjic je stopila na sklopko ter jih dvignila. Nenadoma pa ji je noga spodrsnila s sklopke, skrinjice so padle navzdol ter ji poškodovale prst na desni roki.

17. januarja se je ponesrečil med malico Lado Vidic, pomožni delavec.

Imenovani je šel v času odmora v menzo na malico. Na hodniku menze mu je zaradi spolzkih tal spodrsnilo, tako da se je naslonil na zid ter si poškodoval prst leve roke.

25. januarja se je ponesrečil pri delu Milan Teropšič, vlagalec.

Imenovani je vlekel za seboj pločevino po stopnicah v pomožno delavnico tkalnice. Med vlečenjem pa se mu je pločevina obrnila ter ga udarila po peti leve noge.

27. januarja se je ponesrečila pri delu Lojzka Dvornik, skladiščnik menze.

Imenovana je v menzi s krpo čistila mize. Ko je šla k točilni mizi, da bi zmočila krpo za brisanje, je zaradi mastnega poda padla. Pri tem je udarila v stol in si poškodovala gornji del trupa.